

*Бистрова Б. Б., старший викладач
Національний Авіаційний
Університет (м. Київ)*

ТЕХНОЛОГІЯ ПРЕЗЕНТАЦІЙ ЯК ОДИН З ЕЛЕМЕНТІВ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У статті розглядаються основні принципи презентації та йдеться про формування позитивної мотивації у процесі вивчення іноземної мови та розвиток комунікативних навичок завдяки технології презентації

Ключові слова: презентація, мультимедійні презентації, мотивація.

В данной статье рассматриваются основные принципы презентации и ее роль в формировании позитивной мотивации при изучении иностранных языков.

Ключевые слова: презентация, мультимедийные презентации, мотивация.

The article deals with issues connected to creation, purpose and arrangement of classification concepts for multimedia presentations as educational tools and procedures for teacher's professional development

Key words: presentation, multimedia presentation, motivation.

Основним завданням у вивченні іноземної мови на сучасному етапі є формування позитивної мотивації у процесі вивчення мови в умовах інноваційного підходу, що забезпечує перехід навчальної та пізнавальної діяльності студентів на продуктивно творчий рівень. Міркуючи про фактори, які стимулюють мотивацію студентів до вивчення іноземної мови необхідно пам'ятати, що найважливішим аргументом у цьому є результативність наших дій. Ніщо так не спонукає бажання до дії у людини, як хороший результат, успіх від затрачених сил на здобуття знань в тій чи іншій галузі. Так відомо, що добре відпрацьований матеріал є зрозумілим, а тому визнається студентами, як таким, що є легким і пробуджує у них бажання рухатись далі. Формування мотивації студентів до вивчення іноземної мови є дуже важливим фактором і залежить від ціленаправлених дій всіх тих, хто забезпечує навчальний процес.

Одним із методів реалізації та вирішення цього завдання є використання технології презентацій на заняттях з іноземної мови. Презентація стимулює самостійне засвоєння студентами нових та інтеграцію набутих знань, сприяє інтелектуальному розвитку і потребує впевненого керівництва з боку викладача, мобілізує його педагогічні та методичні знання. Презентація передбачає досягнення дидактичної мети через детальну розробку самої презентації, що повинна завершитися цілком реальним результатом мовної діяльності іноземною мовою в професійній сфері, оформленим тим чи іншим способом.

З точки зору багатьох науковців, а саме: Ястребов Л., Морзе Н., Дементієвська Н. ця технологія містить у собі совокупність дослідницьких, пошукових, проблемних методів, творчих за своєю сутністю.

За науковими даними більш ніж 90 % інформації надходить до нас через зір та слух. І чим яскравіше і різноманітніше буде представлена інформація, тим ефективнішим буде процес її засвоєння. Нестача наочної зорової інформації знижує ефективність отримання знань студентами. Сьогодні, в час загальної комп'ютеризації і приходу в освіту нових технологій у викладачів з'являється негайна потреба в використанні мультимедійних засобів, в тому числі в створенні електронних презентацій для використання під час аудиторної та самостійної діяльності студентів.

Проектування, створення та використання навчальних мультимедійних презентацій як засобу мислення студентів. Використання мультимедійних засобів у навчальному процесі передбачає декілька основних напрямків реалізації педагогічної діяльності, які можна поділити на дві групи відповідно до ролі студентів при проектуванні та створенні комп'ютерних засобів навчання. [5], До першої групи слід віднести ті освітні продукти, які розробляються викладачами для подання змісту навчального матеріалу, при роботі з ними студентам надається лише пасивна роль отримувача інформаційних даних. До другої групи належать інтерактивні освітні засоби, оскільки вони передбачають активну

роль учня, який при їх використанні самостійно обирає розділи для навчання в рамках навчальної теми, визначаючи послідовність їх вивчення. Найефективнішими з огляду на розвиток навичок мислення студентів та навичок до самостійної дослідницької діяльності є засоби, які проектуються та розробляються самими студентами при вивченні навчального матеріалу. Викладачі відзначають високий рівень мотивації студентів до навчання у випадках, коли студентам надається можливість за допомогою інформаційних технологій представляти результати цікавого для них навчального проекту, що виконувався під керівництвом викладача.

В статті розглядатимуться дидактичні особливості проектування мультимедійних презентацій, що використовуються у навчальному процесі. Презентація – слово, яке в українській мові має два значення: дія, акція (загальноживане значення): показ нового товару, пред'явлення широкому загалу нової інформації (представлення нової книжки, колекції мод, тощо); документ, створений за допомогою комп'ютерної програми PowerPoint.

Ми маємо справу з терміном "презентація", що означає:

- "комп'ютерна презентація"
- "мультимедійна презентація"

Поняття мультимедія об'єднує різноманітні інформаційні об'єкти, а саме: текст, графіка, відео, анімація та звук, які можуть використовуватися як авторами при проектуванні власних розробок.[4, с77.] При цьому ними застосовуються інструментальні засоби розробки навчальних мультимедіа-матеріалів для формування гіперпосилань між фрагментами змістовних частин, забезпечення інтерактивності та створення багатошарових модульних структур, які включають цифрові фотографії, скановані зображення, фрагменти фільмів і текстів.

Презентація, як комп'ютерний документ, по своїй суті є послідовністю змінюючих одна одну електронних сторінок, тобто слайдів. Демонстрація такого документу може відбуватися на екрані монітору комп'ютера чи на великому екрані за допомогою спеціальних пристроїв – мультимедійного проектора, плазменого екрана, мультимедійного плато, телевізора, тощо. Студенти бачать чергування

зображень, на кожному з яких можуть бути текст, фотографії, малюнки, діаграми, графіки, відео-фрагменти, і все це може супроводжуватися звуковим оформленням, а саме музикою чи коментаром студента, що підготував презентацію.

При демонстрації об'єкти можуть відразу відобразитися на слайдах, а можуть з'являтися на них поступово, в певний час, визначений доповідачем для підсилення наочності доповіді та акцентування на особливо важливі моменти її змісту. Проведення презентації, як засобу, що може використовуватися у процесі викладання іноземної мови може супроводжуватися показом матеріалів презентації для більшої наочності та демонстрації об'єктів і подій, які не можуть бути в певний час безпосередньо представлені аудиторії.

Програма Power Point, що входить до пакету Microsoft Office, дозволяє створювати презентації з ефектами анімації окремих об'єктів (тексту, фотографій, малюнків), з звуковим супроводом, демонстрацією відеофрагментів та використанням гіперпосилань для зміни визначеної послідовності демонстрації слайдів. Програма включає можливості малювання простих об'єктів і внесення зміни до малюнків і фотографій, відображення графіків і діаграм, на базі розробленої презентації забезпечується можливість її друкування в різних формах. Передбачена можливість збереження презентації у різних форматах дозволяє використовувати її не лише на комп'ютерах, на яких встановлене програмне забезпечення Microsoft Office, а й переглядати за допомогою будь-якого браузера.

В літературі не існує загально визнаної класифікації презентацій за типом змісту та оформленням. Наприклад, Ястребов Л.Й. [5] пропонує класифікувати презентації за ступенем їх "оживлення" різними ефектами. Він виділяє такі групи презентацій:

- офіційна презентація – це різного роду звіти, доповіді тощо перед серйозною аудиторією, в якій необхідним є строгий дизайн, витриманість, єдиний шаблон оформлення для всіх слайдів, вимагається чітке структурування

- офіційно-емоційна презентація, що використовується для двох цілей: передати слухачам деяку офіційну інформацію та

намагатись зацікавити та переконати їх у достовірності даної інформації.

- "Плакати", такий тип презентації складається тільки з ілюстративного матеріалу, тільки ілюстрації з мінімумом підписів, комп'ютер використовується як звичайний слайд-проектор.

Вся робота по поясненню змісту покладається на доповідача. Дуже бажаним є єдиний шаблон оформлення.

- "Подвійна дія" – на слайдах такої презентації крім зображень використовується текстова інформація, яка пояснює вміст слайду.

- Інтерактивний семінар створюється для проведення семінару в режимі діалогу з аудиторією. У цьому випадку стають допустимими різноманітні анімації, рухомі малюнки, фотографії, що обертаються, об'єкти навігації, і особливо розгалуження презентації: в залежності від відповідей студентів, їх реакції на запитання і поданий матеріал.

- Електронний роздатковий матеріал. Матеріал презентації має викладатися вичерпно, докладно, оскільки у слухача немає можливості перепитувати доповідача. Додатковий матеріал може міститися у гіперпосиланнях або у спеціальних замітках до слайду. Якщо презентація призначена для самостійної роботи, її інтерфейс повинен бути добре продуманий.

За кількістю студентів, які планують, проектують, розробляють, демонструють презентації можна розглядати презентації: індивідуальні, групові.

Окрім суттєвих дидактичних переваг мультимедійні презентації, що використовуються в процесі навчання мають певні обмеження у їх застосуванні. Перш за все для повноцінного використання мультимедійних презентацій у навчальному процесі необхідно викладачам мати постійний доступ до комп'ютерів, мультимедійних проекторів у процесі підготовки та застосування, а також спеціальна підготовка по їх експлуатації.

Також слід цілеспрямовано навчатися не просто використанню програми Power Point, а дидактичним особливостям викладацьких та студентських мультимедійних презентацій, методиці їх проектування та створення, розробці критеріїв оцінювання студентських презентацій започатковано в програмі

"Intel® Навчання для майбутнього", яка реалізується в Україні з кінця 2004 року. Понад 50 тис. українських викладачів пройшли навчання за цією програмою та навчені використовувати мультимедійні презентації. Розроблено методичний посібник для супроводу навчання викладачів та програмний компакт-диск з прикладами та методичними матеріалами [5], видані методичні рекомендації для тренерів-методистів [6], розроблена система вправ для майстер-класів, які проводяться для тренерів програми "Intel® Навчання для майбутнього" для підвищення їх кваліфікації та майстерності.

В основу програми, спрямованої на навчання викладачів ефективного використанню комп'ютерних засобів навчання у навчальному процесі, покладено розроблену Б. Блумом, та вдосконалену його учнями Л. Андерсеном і Д. Кратволом [6,], систематику освітніх цілей, що сприяють розвитку в студентів та учнів навичок мислення високого рівня, а саме аналізу, синтезу та оцінювання.

Слід зазначити, що в доступній викладачеві сучасній педагогічній літературі, на жаль, немає розроблених критеріїв створення студентських робіт, цьому не навчають в педагогічних університетах. Іноді поширюється помилкове уявлення про дидактичні особливості цього засобу навчання. Невірне уявлення про навчальні можливості презентацій тиражуються, і часто за великою кількістю мультимедійних ефектів викладачі не бачать численних змістових помилок таких презентацій і не можуть правильно адекватно спланувати свою роботу з використанням методики презентацій в навчальній процесі.

У процесі вивчення іноземної мови застосовувати метод презентації, яка є представленням результатів студентського дослідження слід наприкінці вивчення модуля, коли відпрацьований лексичний матеріал за професійним спрямуванням. Такий вид діяльності є хорошою комунікативною практикою, що повинна завершитися цілком реальним результатом мовної діяльності іноземною мовою в професійній сфері. Ця технологія містить у собі совокупність дослідницьких, пошукових, проблемних методів, творчих за своєю сутністю.

Висновки:

- презентація полегшує працю викладача в упорядкуванні та збереженні наочного матеріалу, що є необхідним для конкретного заняття (мультимедійна та комп'ютерна презентації не можуть замінити роботу викладача, але вони значно спрощує роботу з наочністю);

- презентація надає можливість представити ретельно відібрану інформацію в цікавій та привабливій формі;

- форма презентації дозволяє активізувати самостійну роботу студентів, надаючи можливість додатково опрацювати матеріал вдома, що особливо важливо оскільки самостійна робота є

вагомою складовою навчального навантаження студентів. Оскільки презентація дозволяє студенту самостійно повернутися до тієї частини інформації, яку він не засвоїв, і додатково опрацювати її (перечитати текст, попрацювати з лексикою, прослухати аудіо запис та переглянути відео матеріали) або пропустити частину, яку він опанував. Презентація як дія є хорошою комунікативною практикою;

- презентація надає можливість викладачу, коментуючи матеріал, що подається на слайдах, більше зосередитися на окремих, найбільш важливих, моментах, що дозволяє ефективно використовувати час, відведений на аудиторні заняття.

Література

1. Дементієвська Н.П., Морзе Н.В. Як можна комп'ютерні технології використати для розвитку учнів та вчителів // Актуальні проблеми психології: Психологічна теорія і технологія навчання / За ред. С.Д.Максименка, М.Л.Смульсон. - К.: Міленіум, 2005. -Т. 8, вип. 1. - 238с.

2. Дементієвська Н. П. Вчимося самі, вчимо інших // Вісник програм шкільних обмінів, №21, 2004, С.5-8.

3. Информационные и коммуникационные технологии в подготовке преподавателей. (Русское издание). Институт новых технологий по поручению Отдела высшего образования ЮНЕСКО. Division of Higher Education, ЮНЕСКО, 2005.

4. Н. Морзе, Н. Дементієвська. Методичні рекомендації для тренерів-методистів, Intel Corporation, - К, 2005. -124 с.

5. Ястребов Л.И., Создание мультимедийных презентаций в программе Microsoft Power Point, Вопросы Интернет-образования, №41, http://vio.fio.ru/vio_41/cd_site/Articles/glava-00/02.htm

6. Anderson, L. Krathwohol, D. A taxonomy for learning, teaching and assessing. A revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives. New York: Longman, 2001.